

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-28-07, факс: 255-25-91

ВИСНОВОК

до проектів Законів України

про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури виведення з ринку банку в умовах воєнного стану реєстр. № 9107 від 15.03.2023,

про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури виведення з ринку банку в умовах воєнного стану реєстр. № 9107-1 від 30.03.2023

5 квітня 2023 року

протокол № 132

Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (далі – Комітет) на своєму засіданні 5 квітня 2023 року (протокол 132), розглянув проекти законів України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури виведення з ринку банку в умовах воєнного стану (**реєстр. № 9107 від 15.03.2023**), внесений народним депутатом України Гетманцевим Д.О. та іншими народними депутатами України, та про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури виведення з ринку банку в умовах воєнного стану (**реєстр. № 9107-1 від 30.03.2023**), внесений народним депутатом України Гетманцевим Д.О. та іншими народними депутатами України.

Метою обох законопроектів є забезпечення стабільності банківської системи в умовах воєнного стану, запровадженого в Україні у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, а також захист прав та інтересів вкладників та інших кредиторів банків.

Обома законопроектами пропонується удосконалити чинне законодавство в частині запровадження можливості впливу на банки, які або власники істотної участі у яких є особами, до яких застосовано санкції.

Пропонується внести зміни до Закону України "Про банки і банківську діяльність", якими:

- установити заборону підсанкційній особі набувати та/або збільшувати істотну участь у банку;

- визначити підставу для прийняття Національним банком України рішення про заборону набувати або збільшувати істотну участь у банку підсанкційній особі;

- визначити підставою для застосування Національним банком України заходів впливу до банку, якщо до банку або власника істотної участі у ньому застосовані санкції (за умови, що такі обставини становлять загрозу інтересам вкладників чи інших кредиторів банку та/або стабільності банківської системи через позбавлення/обмеження права особи, до якої застосовано блокуючі санкції, розпоряджатись активами);

- на час дії воєнного стану наділити Національний банк України повноваженнями прийняти щодо банку, який або власник істотної участі у якому знаходиться під санкціями (за умови, що такі обставини становлять загрозу інтересам вкладників чи інших кредиторів банку та/або стабільності банківської системи через позбавлення/обмеження права особи, до якої застосовано блокуючі санкції, розпоряджатись активами) одне з таких рішень:

про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку, що не визначений Національним банком України системно важливим;

про виведення з ринку системно важливого банку. При цьому, у разі прийняття Національним банком України такого рішення системно важливий банк виводитиметься з ринку відповідно до Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" з урахуванням особливостей, установлених пунктом 23 Розділу X "Прикінцеві та перехідні положення" цього Закону.

Водночас, пропонується удосконалити положення пункту 23 Розділу X "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" шляхом:

запровадження можливості виведення системно важливого банку з ринку за відсутності у нього ознак неплатоспроможності (у разі застосування до банку або власника істотної участі у ньому блокуючих санкції);

наділення Фонду гарантування вкладів фізичних осіб повноваженнями з виведення системно важливого банку з ринку відповідно до чинних процедур у випадку відмови Кабінету Міністрів України прийняти рішення про участь держави у такому виведенні.

При цьому, законопроекти пропонують закріпити норму, якою передбачити можливість відшкодування особам збитків, яких вони зазнали внаслідок ліквідації банку або виведення з ринку системно важливого банку, виключно за рахунок коштів держави-агресора.

З метою забезпечення комплексного підходу для впровадження зазначених вище змін, законопроектами також пропонується внести зміни до Прикінцевих положень Цивільного процесуального кодексу України та Господарського процесуального кодексу України, якими встановити, що єдиним способом захисту

прав осіб, які зазнали збитків внаслідок ліквідації банку або виведення з ринку системно важливого банку з підстав, визначених пунктом 15 розділу VII "Прикінцеві положення" Закону України "Про банки і банківську діяльність", є відшкодування завданої шкоди виключно за рахунок коштів держави-агресора.

Крім того, пропонується також внести зміни до Прикінцевих положень Кодексу адміністративного судочинства України, якими поширити положення статті 266¹ зазначеного законодавчого акту на провадження у справах щодо оскарження рішень Національного банку України про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку або про виведення з ринку системно важливого банку з підстав, визначених пунктом 15 розділу VII "Прикінцеві положення" Закону України "Про банки і банківську діяльність", при цьому передбачивши, що відшкодування збитків, завданих особам зазначеними рішеннями, може здійснюватися виключно за рахунок коштів держави-агресора.

Серед іншого, законопроектами на час дії воєнного стану також пропонується закріпити фіксований (на рівні 6 середніх заробітних плат) максимальний розмір компенсаційних виплат (або іншої вихідної допомоги), який може бути виплачений керівникам, іншим посадовим особам чи працівникам банку у разі припинення трудового договору (контракту) або цивільно-правового договору із ними. Пропонований максимальний розмір компенсаційної виплати відповідає положенням статті 44 Кодексу законів про працю України, яка передбачає, що у випадку звільнення посадової особи у зв'язку з припиненням її повноважень (п. 5 ст. 41 КЗпП), такій особі має бути передбачена виплата вихідної допомоги в розмірі не менше ніж шестимісячний середній заробіток.

Законопроектами також пропонується передбачити на час дії воєнного стану в Україні відшкодування Фондом гарантування вкладів фізичних осіб коштів за вкладами у банках, рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію або про виведення з ринку якого прийняті з підстав, визначених пунктом 15 розділу VII "Прикінцеві положення" Закону України "Про банки і банківську діяльність", у повному обсязі, включаючи нараховані проценти.

У альтернативному законопроекті № 9107-1 додатково враховані пропозиції Міністерства юстиції України та Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо:

уточнення процедури призначення Фондом керівників банку протягом процедури виведення системно важливого банку з ринку за участю держави;

уточнення, що під час виведення з ринку системно важливого банку Фонд, Національний банк України, Кабінет Міністрів України, Міністерство фінансів України, Міністерство юстиції України, інші центральні органи виконавчої влади та підпорядковані їм підприємства та організації, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, інші державні органи та установи, учасники депозитарної системи України та інші особи здійснюють повноваження, виконують функції, проводять операції та вживають заходи, аналогічні з тими, що такі особи здійснюють/виконують/проводять/вживають при виведенні неплатоспроможного банку з ринку, у тому числі за участю держави.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своїх висновках № 16/03-2023/67411 від 03.04.2023 та № 16/03-2023/67386 від 03.04.2023 висловлює зауваження до поданих законопроектів.

Національний банк України листом № 18-0010/18873 від 20.03.2023 висловив підтримку законопроекту № 9107, а листом № 18-0010/22397 від 31.03.2023 висловив підтримку законопроекту № 9107-1, як доопрацьованого порівняно із № 9107.

З огляду на зазначене та керуючись положеннями статті 108, частини другої статті 114 Закону України "Про Регламент Верховної Ради України", Комітет вирішив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України:

1) проекти законів України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури виведення з ринку банку в умовах воєнного стану (реєстр. № 9107 від 15.03.2023), внесений народним депутатом України Гетманцевим Д.О. та іншими народними депутатами України, та про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури виведення з ринку банку в умовах воєнного стану (реєстр. № 9107-1 від 30.03.2023), внесений народним депутатом України Гетманцевим Д.О. та іншими народними депутатами України, **включити до порядку денного дев'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання;**

2) проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури виведення з ринку банку в умовах воєнного стану (реєстр. № 9107-1 від 30.03.2023), внесений народним депутатом України Гетманцевим Д.О. та іншими народними депутатами України, **прийняти за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.**

2. Співдоповідачем від Комітету визначити Голову Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики – народного депутата України Гетманцева Д.О.

Голова Комітету

Д.О. Гетманцев

Вик. Боцула Т.А.
т. 255-31-01

